

Beletristica, sciintie, arte, viétia sociala, moda.

<p>Pest'a Domineca 22 iuniu 4 iuliu</p>	<p>Va esi in fia-care domineca, cu portrete si alte ilustratiuni. In fia-care anu prenumerrantii capeta d'oue tablouri pompose.</p>	<p>Pretiuu pentru Austri'a pe jan.—jun. 4 fl. pentru tablou 80 cr. Pentru Romani'a pe jan.—jun. unu galbenu, pentru tablou trei sfanti.</p>	<p>Nr. 25.</p>	<p>Cancelari'a redactiunii Strat'a lui Leopoldu Nr. 33, unde sunt a se adresá manuscriptele si banii de prenumerratiune.</p>	<p>Prenumeratiunile se potu face la t'ote postele. Pentru Romani'a in libra- ri'a dloru Socecu et comp. in Bucuresci.</p>	<p>Anulu V. 1869.</p>
---	---	---	--------------------	--	---	-------------------------------

„INCEPUTULU PRINCIPATU- LUI ROMANESCU.“

De Dr. Robert Roesler.

(Urmare.)

XIII) La pag. 30. Dr. Roesler afirma, cá numirea riului din Transilvani'a: Sibinu, séu Cibinu, in limb'a romanésca e numire germana, si cá acést'a numire Sasii din Transilvani'a o aru fi datu riului.

Acést'a asertiune a Dr. Roesler nu are nici unu temeiu, din urmatóriele ratiuni:

a) pentru cá Dr. Roesler cu nimicu nu a probatu aceea, cá Sasii transilvanieni antáiu aru fi datu riului numirea de: Sibinu;

b) pentru cá numirea riului: Sibinu nu e numire de origine germana, ci e probaveru de origine celtica, formatu din cuventulu: Sebi (riu micu), care numire e celtica precum se póte vedé din opulu lui F. J. Mone edatu in 1857 in Freiburg sub titlulu: „Celtische Forschungen zur Geschichte Mitteleuropas“, in care la pag. 260. se díce, cá: seb, sab, sunt prescurtate din: „se-bi, sa-bi“, celtice;

c) pentru cá e mai probabilu, cá riulu Sibinului si-are numele seu de la Romanii transilvanieni, carii, (cum am aretatu in artícululu meu scrisu in contra Dr. Roesler, si publicatu in „Familia“ in 1868. si cum afara de cele, ce am

scrisu in acelu artícululu aréta si atlantele istoricu a Dr. Spruner edatu in 1853, care in cart'a geografica de pe tempulu imperatului Carolu celu mare Romanii se punu in Daci'a traiana in remnulu Bulgariloru in tienutulu Tisei, Muresiului, si a Dunarei) au esistatu in Daci'a traiana inainte de venirea Unguriloru, si a Sasiloru in Transilvani'a, si carii esistandu in acést'a provincia, riulu: Sabinu, care nu a potutu fi fara de nume innaintea venirii Sasiloru in Transilvani'a, a trebuitu fara indoiéla sê-lu numésca cu nemele: Sibinu precum l'au numitu si Gethii, cum scrie Catancich in opulu seu: Orbis antiquas la pag. 380, unde díce, cá Gethii au numitu riulu memoratu: „Sibin.“

XIV) Totu la pag. 30. Dr. Roesler scrie, cá numele cetátii din Transilvani'a: Sibfiu in limb'a romana e numire de origine germana, si ca Romanii ratacescu, candu scriu numirea aces-
tei cetáti: Sabfiu.

La acést'a asertiune nefundata numai pe ipotesa basata facu aceste reflexiuni.

a) Cá, déca cetatea Sibfiu si-are numele seu de la riulu: Sibinu, care e de origine celtica, si nu germana, ratiualminte urméza, cá si numirea cetátii Sibfiu nu póte fi de origine germana, ci trebuie sê fia de origine celtica ca si numirea riului Sibinu.

b) Cá Romanii, candu scriu: Sabfiu nu

gresiescu, de órece se póte cu temeiu scrie si: Sabiiu dupa numele Sabi, care e numire celtica, si e un'a cu cuventulu celticu: Sebi, ce insemnéza riu micu, precum scrie Mone in opulu mai susu memoratu la pag. 260.

XV) La pag. 31. Dr. Roesler sub not'a 47) scrie aceste: „Dass Ardealu kein urspringlich rumänisches Wort sei, sondern aus dem Magyarischen stamme;“ adeca Ardealulu nu e cuventu de origine romana, ci e derivatu din ungrúria.

In privinti'a acestii asertiuni lipsita de argumente probatórie ratiunabile, eu din contra intarescu urmatóriele:

a) Cumca e mare probabilitate, câ numirea Ardealului nu e din unguresculu: Erdély derivatu; ci e numire de origine romana, formata dupa cuventulu: „Ardelio“, care cuventu a fostu in usu la Romanii cei vechi precum se póte luminatu vedé din poetulu romanu: Martialu, care in epigram'a scrisa in Atalu livr II la pag. 77. are acestu pasagiu: „Nil bene cum facias, facis, at tamen omnia belle, Vis dicam quid sis, magnus es ardelio“, si érași in epigram'a 79 livr IV la pag. 186 are altu asemene pasagiau, care suna asié:

„Haec faciant, ane iuvenes deformins Afer?
Omnio nihil est: ardelion sene.“

cari ambe pasagie din epigramele aci memorate dovedescu prin cuvintulu: ardelio in ele aflatoriu, cumca in limb'a vechiloru Romani a fostu in usu cuventulu: ardelio, cu care consuna numirea romana: Ardealu;

c) cumca Romanii numirea Ardealului nu o esprima dupa unguresculu: Erdély, ci o esprima mai consonu, si mai aprópe de cuventulu usitatu: la Romanii cei vechi ardelio, dupa care cuventu si scriitoriulu grecescu: Calcocondilas, Ardealulu in istori'a bisantina lu-numesce (in livr II): „Ardelio.“

d) cumca e probabilu, câ Keza, si anonimulu notariu a regelui Bela in istoriele sale scrise despre Unguri numirea Ardeaiului o au schimositu in Erdevelu din: Ardealulu Romaniloru transilvaneni, carii inainte de venirea Unguriloru esistandu in Transilvani'a neincunguratu a trebuitu sê numésca cu numirea: „Ardealu“ provinci'a Transilvaniei, care inainte de venirea Unguriloru nu a potutu fi decátu nume in limb'a romana esistente in Daci'a traiana in nainte de venirea Unguriloru in acestu tîenutu locuitu de Slavi, Bolgari, si de Romani (Walachi seu Blasi numiti dupa cum scrie anonimulu notariu a regelui ungrescu: Bela, si dupa cum marturisesce si cronic'a lui Keza.

XVI) La pag. 33—34. Dr. Roesler aseréza, câ numirea cetátii din Transilvani'a, Mercurea, in limb'a romana e numire tradusa din numirea ungréseca: Szerdahely.

Acést'a asertiune a Dr. Roesler nu merita nici o credintia:

a) pentru câ Dr. Roesler in brosiur'a sa nu produce nici unu argumentu cu temeiu, care ne-ar poté ratiunabilu convinge despre aceea, câ Romanii aru fi tradusu: Mercurea din unguresculu Szerdahely;

b) si pentru câ Romanii transilvaneni nu au avutu nici o trebuintia de a traduce numirea Mercurea din unguresculu Szerdahely, de órece numirea Mercurea (cum ni aréta inscriptiunile vechi romane aflate in Daci'a traiana a esistatu in numirea Dieului Mercuriu, care a fostu veneratu si in Daci'a traiana) si a fostu in usu si in numirea dílei Mercurei, care dí nu a potutu fi fara de nume in limb'a romana a Romaniloru in Daci'a traiana esistenti inainte de venirea Unguriloru, nici a potutu fi tradusa din Szerda Unguriloru, si asié avendu Romanii cunoscuta numirea Mercurei inainte de venirea Unguriloru, si Sasiloru, mai tardíu incetatea Mercurei (unde s'au aflatu si ruine romane vechi, si unde pe timpulu Romaniloru vechi a potutu fi ceva Mercuriu) usioru o au potutu asié numí dupa numele lui Mercuriu, tienendu datin'a usitata in Itali'a, unde mai multe cetáti romane precum Martis, Saturni'a, Vinerea, Diane s'au numitu dupa numele dieiloru, cum aflámu scrisu in Cosmografi'a anonimului de Ravena la pag. 283, 284, si 287.

XVII) La pag. 33. in not'a 50) scrie, câ cronic'a lui Keza numesce Ardealulu: siepte castre (septem castra.) Acést'a asertiune a Dr. Roesleru e cu totul falsa; de órece cronic'a lui Keza nicairi nu numesce Transilvani'a cu numire de septem castra, ci o numesce: Erdevelu cum se vede in acést'a cronica la pag. 47, si 57, unde Transilvani'a ocura sub nume de: Erdevelu, si nu cu nume de: siepte castre.

Keza in cronic'a Unguriloru la pag. 44. amintiesce siepte castre ale Unguriloru, inse elu de feliu nu numesce Transilvani'a cu nume de: siepte castre.

XVIII) La pag. 34. dupa ce s'a incercatu a argumentá, câ Sibiulu aru fi numire germana, si Mercurea ar fi numire tradusa din ungruria, afirma acést'a: stá acea afirmatiune, câ nici unulu dintre locurile mai insemnate romane vechi din Daci'a traiana nu si-a conservatu vechiulu seu nume la Romanii de astadi.

Cumca acést'a asertiune a Dr. Roesler e

falsa am aretatu in articlulu meu publicatu in „Famili'a“ din 1868 in care articlulu am doveditu cam pe scurtu, câ numirile locali: Densusu Cern'a, Samusiulu, Bersav'a, Jasii, Maramuresiulu, Mehadia sunt conservate astadi la Romani de pe tempulu lui Traianu imperatulu Romaniloru, si câ numirile locale: Tis'a, Muresiulu, Olutulu, Timisiulu au esistatu in Daci'a traiana inainte de venirea Unguriloru, (dupa cum se scie din istori'a Gothiloru scrisa de Jornande, si cum se scie din Cosmografi'a geografulu anonim de Ravena,) pre langa numirile locale aci atinse spre a aretá falsitatea asertiunii Dr. Roesler mai susu memorate mai adaugu cu acést'a ocaziune inca urmatóriele numiri locale la Romanii de astadi de pe timpulu Romaniloru vechi conservate anume:

a) Numirea satului Pata, (aflatoriu langa cetatea Clusiului) care numire Pata remasítiele colonieleru romane traianene ó au conservatu de pe timpulu Romaniloru vechi de la numirea municipulu romanu; Pata visa, care scriitorii cum scrie si: Kóvári László in opulu seu despre anticitatile Transilvaniei la pag. 49 o punu la satulu de langa Clusiu Pata, unde si astadi se vedu urmele drumulu romanu vechiu militariu care de la Turda a trecut pe la Patavisa câtra Nordu cum scrie totu acestu scriitoriu si cum a aratatu Carolu Torma in opulu seu scrisu despre Daci'a nordica.

b) Numirea muntelui Cogeon memoratu in Daci'a traiana de geografulu Strabone in livr. VII., care numire s'a conservatu la Romanii de astadi in numirea muntelui (aflatoriu in Transilvani'a in comitatulu cetátii de Balta) Goganu, despre care scriitorii ungueresci (pana la Iosifu Benkő,) si istoriculu Bonfiniu au crediutu, câ numirea lui e din numirea muntelui: Cogeon memoratu de geografulu Strabone.

c) Numirea orasiului de astadi: Deva, (in comitatulu Huniadórei, care numire prin remasítiele colonieleru romane traiane de pe timpulu Romaniloru pana astadi s'au conservatu din numirea Singidava séu din Decidava Daciloru cunoscuta si vechiloru Romani;

d) Numirea Petris s'au Peatra, care numire la Romanii de astadi e conservata de la numirea cetátii romane vechi Petris in tabul'a peutengeriana insemnata, care numire corespunde satulu Petris, precum scrie Catancich in geografi'a locuitoriloru de la Istru in livr. VIII la pag. 286;

e) Numirea riului: Prutu, care numire de pe timpulu Romaniloru la Romanii de astadi s'a conservatu din numirea Porata cunoscuta vechiloru Romani.

f) Numirea Tema séu Tiviscu, care numire s'a conservatu de pe timpulu Romaniloru in numirea cetátii Temisiór'a (in Banatu), care se pune unde pe timpulu Romaniloru a fostu Tivisculu séu Tem'a memorata in cosmografi'a geografulu anonim de Ravena la pag. 203.

g) Numirea Capulu de bou (Caput bovis), care prin remasítiele colonieleru romane daciene s'a conservatu in numirea satulu numitu boulu (in comitatulu Carasiului) dupa numele cetátii vechi romane: Capulu boulu (Caput bovis), care cetate in tabl'a peutengeriana se pune intre cetatea Bersava si Tiviscu. Dupa aceste adaugu aci acea observare, câ de si unele numiri locale dintre cele premise nu se afla in loculu loru celu vechiu, totu-si ele potu fi marturie bune pentru continu'a esistintia a Romaniloru in Daci'a traiana, de órece ele aréta, câ numai prin Romanii daciani remasi in Daci'a traiana s'a potutu conservá pana astadi.

Gavrilu Popu.

(Va urmá.)

CHIUITURE POPORALE.

I.

Cum nu-e dorulu mare cane,
Câ si peste dealuri vine?
Cum nu-e dorulu mare para,
Câ si peste riuri sbóra?

II.

Lelisióra trupu de flori,
Gur'a ta-e de serbatori;
Mandrulitia nalta-'n statu,
Buna esti de sarutatu.

III.

Parinte santí'a ta,
Spovedesce pe mandr'a;
Dar nu-i dá canóne grele,
Câ-e pré tenera de ele.

IV.

Câte fete-su cu circei,
Tóte astépta sê le ce'i;
Câte fete-su cu margele,
Tóte-su dragutiele mele.

V.

Ce mai doru inprestiatu!
Eu aici, mandr'a-'ntr'altu satu.
De-ai fi mandra 'n satu la noi,
Nu te-asii dá pe siese boi.

VI.

Audît'am, audîtu,
 Audît'am o minciuna,
 Că Muresiu-e apa buna,
 Câti o beu toti se 'mpreuna.
 Vin' lele sê bemu si noi
 Sê ne luâmu amendoi!

VII.

Decâtu cu uritu in casa,
 Mai bine cu bóla 'n óse;
 Din bóla pop'a me scóte,
 Dar din uritu nu me póte.

VIII.

Bine-ti stâ lele gatata,
 Totu cu haine de la siatra;
 Dar lele bine ti-ar sta,
 Facute de man'a ta.

IX.

Vai de mine ce sê facu,
 Că mi-a datu dorulu de capu,
 Nevestele fórte-mi placu
 Fetutiele mórte-mi facu.

X.

Decandu mandra tu te-ai dusu,
 Frundia verde nu mi-amu pusu;
 Si de mi-oiu mai pune-odata,
 Voiu pune numai uscata.

XI.

Scii tu nana, ori nu scii?
 Candu eramu noi doi copii?
 De siedeamu pe pavisce,
 Si vorbiamu de dragoste.

XII.

Pentru mandr'a care-mi place;
 Nici parintii n'au ce-mi face.
 Nici judele satului,
 Nici Domnii svatului.
 Domni siedu se svatuescu,
 Eu cu mandr'a me iubescu.

XIII.

Dís'au mam'a câtra mine,
 Sê nu dau gura la nime;
 Inse draculu póte face,
 Sê nu dau la cine-mi place.

XIV.

Aid' leletia ardeléna,
 Tiucu-ti gur'a si-o sprencéna;
 Multu esti mandra dragastósa
 Ca si flórea ce-amirósa.

XV.

Nici dorulu de sorori,
 Nici de dulcii fratiori,
 Nici dorulu de maicutia,
 Nu-e ca dorulu de dragutia.

XVI.

De-asiu traí câtu asiu traí,
 Feta bela n'asiu iubi,
 De-asiu iubi un'a barnutia,
 Sê fiu vér'a cu dragutia
 Si tómn'a cu nevestutia.
 Culese si publicate de

Fr. Longinu.

JUNÉTTA LUI MIRABEAU.

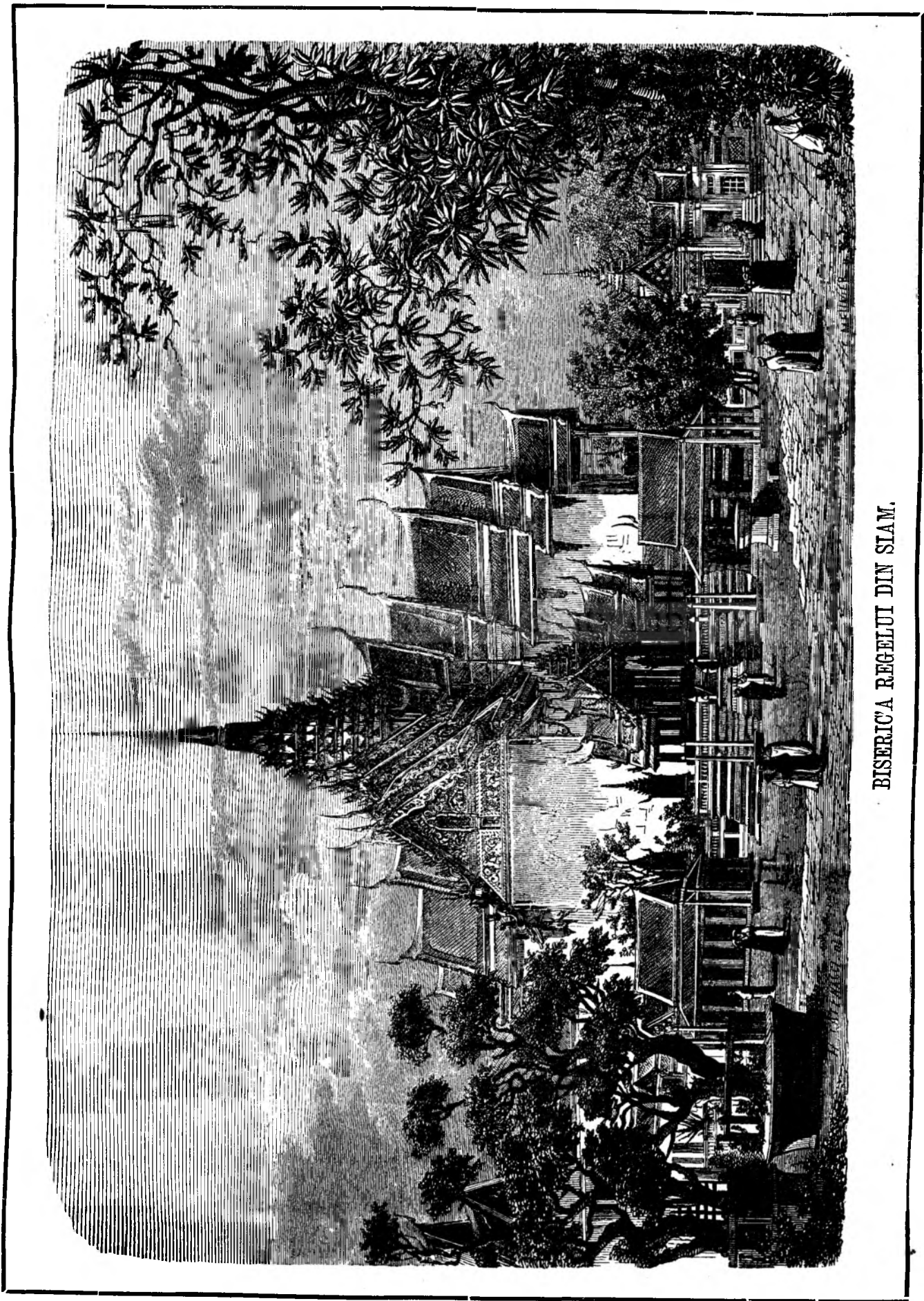
— Novela originala. —

(Urmare)

Nisce vucle de peru negru ca de corbu, o frunte palida si inalta, sub acarei sprincene ardu doi ochi mari negri, nisce budie de o contura linearia desevarsîta stau de jumetate intredeschise, aretendu dóue sîruri de dinti albi ca néu'a, si dandu gurei o espresiune de dorere si de resignatiune. In tóta fisioniom'a acést'a predominesce o colóre palida, ce inse dá o espresiune fórte interesanta aparintiei acesteia. Corpulu este imbracatu cu o blusa de catifea négra, si piciórele sunt acoperite pana la genunchi de nisce pantaloni de aceea-si materia, nisce caltiuni albi ce se ridica pana la genunchi si cari jacu dimpreuna cu piciorulu in nisce pantofi de cele de marochinu ornati cu agrafe de argintu, completéza acést'a toaleta. Ficsandu mai bine acést'a figura, pare că ne aducemu aminte ai fi facutu cunoscintia mai de multu. Da, da scump'a mea cetitória, adu-ti bine a minte, tu cunosci deja pe acestu june cu atitudinea acést'a a suferindului séu corpu, elu este Onoriu Mirabeau eroulu naratiunii nóstre.

Éta-lu, aici in camer'a acést'a petrecu elu deja unu anu si diumetate, câ-ci atâtu este de candu te-ai despartîtu de elu, ca prisionieru alu castelului Joux. Aice meditá elu a supra sortii si a viitoriului seu, de órece trecutulu nu-i po-tea oferí altu ceva, decâtu suvenirile cele mai triste.

Sê vedemu inse cum ajunse elu in acést'a stare démna de compatimitu. Speru câ-ti mai aduci aminte scump'a mea cetitória, câ junele Onoriu se decise a sê duce la amicululu seu de la Malmaison. In mediulu noptii invelitu in man-teu'a sa, armatu cu sabi'á, elu pornise pe drumulu câtra Malmaison pentru ca sê capete unu

BISERICA REGEIUI DIN SIAM.

asilu la amicului seu St. Mauriciu. Crepuscululu diminetii se anunciá prin nisce cordele inca fôrte suptîri si purpurî pe orizontu, candu Onoriu batea la usi'a amicului seu. Câte-va mominte de aseptare. Usi'a se deschise si elu se aflá in bratiile sincerului seu amicu, care lu-primî cu tóta candórea animei sale. Cu tóte aceste inse elu erá curiosu si impacientu a aflá motivele ce induplecase pe amicului seu a-lu cercetá asié de demanétia.

Preste câte-va mominte curiositatea lui erá satisfacuta, dara intr'unu modu de care nu se aseptase. Onoriu i descrisese cu câte-va constructiuni tóta starea lui presinta. Ce erá de facutu?!

Ambii amici meditau a supra acestei intrebâri cu tóta forti'a spiriteloru loru, si ajunsera in fine la rezultatulu ca travestiti sê parasésca ambii Franci'a si sê se duca ca voluntari la Corsic'a, unde pe timpulu acela se portá resboiulu de libertate. Scopulu si intentiunea loru erá nobila! Ei resignara de acele placeri ce le potea gustá in patri'a loru, erau satui de a portá o viétia atâtu de neactiva, ei voiau a-si jertfi viétia séu a se luptá cu gloria pentru libertatea, ce erá unic'a si singur'a dorintia a loru si a lumiei intregi.

Dara ce le folosieau tóte aceste proiepte, ei voindu a le realisá, intardâsara spre pagub'a loru, câ-ci Marchisulu Mirabeau cu o lovitura le nimicî tóte aceste nobile aspiratiuni.

Indata dupa scen'a avuta cu fiulu seu, Marchisulu se duse la tribunalulu din Paris pentru ca sê-si procure unu „lettre de cachet“ — vointi'a de a pune la inchisóre a supra fiului seu propriu. I succese; si cu acestu biletu in mana elu ridicà pe junele Onoriu de la amicului seu, in momentulu in care voiau sê parasésca locuinti'a, si lu inchise in prinsórea de la Joux, in care l'am aflatu éراسi dupa unu anu si jumatate, suferindu sub consecintiele despotismului parintescu. Mani'a, ur'a si dorinti'a de a-si resbuná conduse pe acestu monstru de tata, pana acolo de a-si inchide pe propriulu seu fiu, acolo unde criminalistii cei mai mari si-suferiau just'a loru pedépsa. Ce crima comise junele Onoriu pentru ca sê merite acést'a? Nimica alta, decâtu elu nu mai voi si nu mai potea suferí tirani'a tatalui seu, nu voiá sê-si calce in picióre consciinti'a, si in fine nu voiá sê-si denege si reprovoce aspiratiunile si sperantiele sufletului seu. Aceste erau crimele lui — vorbindu in consimtiementulu Marchisului.

V. Primulu amoru alui Onoriu.

Ti-poti inchipuí, scump'a mea cetitória, câtu de trista si deplorabila erá starea amicului nostru — câ-ci speru câ i vei permite a se numí astfelu — in solitar'a sa camera din turnulu de la castelulu Joux. Rapitu de crudulu seu tata din bratiile amicului seu, despartítu de lumea esterna prin colosalii muri ai zidului seu, elu erá lipsitu si despoiatu de tóte. Constrinsu de a se ocupá numai cu sine insusi, elu ávea timpulu destulu a meditá si a-si face contemplatiunile sale doreróse a supra despotismului si a stârii sale presinte. Diminéti'a scolandu-se din asprulu seu asternutu, dupa ce petrecuse onópte fara somnu in care adese i se parea câ vede fantasm'a tatalui seu cum se bucura de dorerea fiului seu, petrecea diu'a facendu la planuri cum ar poté scapá din acést'a prinsóre. Fantasi'a lui i infacisià mii de moduri cum s'ar poté eliberá din acést'a stare, inse candu priviá grosii muri celu incungiura, recadea éراسi intr'o stare de desperare.

Atunce tristéti'a, care este repausulu dorerii i mai stemperá foculu plageloru animei sale ce i mistuiá jun'a sa viétia.

Din candu in candu deschidea aripile ferestrei sale pentru de mai espirá aerulu curatu, ce recorindu-se pe valurile lacului i inundá binefacatória angustulu spatiu, ce acuma erá destinatu a i servi de locuintia involuntaria.

Elu priviá atunci azurulu ceriului si indemnatu prin licuritulu fantanei saritória si indreptá spiritulu câtra eternulu creatoriu pe care lu-implorá astfelu:

„Pana candu tu Dómne vei persecutá o fintia atâtu de debila cu mam'a ta? Pana candu vei suferí tu in indelung'a ta paciintia, ca unu parinte sê-si persecuteze astfelu pe uniculu seu fiu? Potut'amu fi óre atâtu de vinovatu inaintea ta, incâtu sê meritu acést'a pedépsa? Inca nu s'a umplutu cup'a suferintieloru mele? Déca ai decisu tu in sublim'a ta intiepletiune, ca se moriu aici ca victim'a doreriloru si suferintieloru celoru mai crancene, te imploru cu tóta ardórea animei mele, pune fine câtu mai curendu vietii mele pamentesci. Déca suferu inse injustu, fâ ca sê se deschida zavórele usiei acestei camere, in care petrecu aprópe de doi ani. Mai pretfóse sunt pentru tine paserile ceriului ce sbóra liberu acolo unde voiescu, decâtu viétia unui june inocentu? Parintele meu mi-a rapitu drepturile si odorulu celu nestimabilu, libertatea, ah! tu, care esti suveranulu suveraniloru redâ-mi-o éراسi!“

Terminandu Onoriu acést'a rogatiune, es-

primata cu tóta ardórea animei sale, se simtiá întaritu si liniscitu. Orologiulu castelului batea dóue-spre-diece óre, candu dinsulu si-cautá asternutuliu seu, pentru ca sê afle uitare in bratiile lui Morfeu.

Câte-va dfile dupa acést'a, intr'o séra luminata de radiiele lunei melancolice junele Mirabeau se puse la feréstra, spre a poté urmarí mai bine simtiemintele ce se nascea in anim'a lui la lumin'a acestei planete, care se pare a fi facuta singuru numai pentru de a domolí si pune unu balsamu binefacatoru pe suferintiele nenorocitoru. Pecandu elu se perdea in contemplatiunile sale, zarí deodata câ se apropia o fiintia de fantana, care asediandu-se pe marginea ei, se parea câ-lu privesce cu interesu. Insedar si-incordá elu vederea spre a poté strabate mai chiaru prin aerulu miscatu de zefirii noptii, pana la acea fiintia ce-lu contemplá, elu nu potú vedé nimica alta decâtu nisce ochi negri ce in lumin'a lunei se pareau scaldati in lacrimi, si carise pareau câ-i dícea: speréza!

Dupa aceea aparinti'a disparú in launtrulu edificiului; nu disparú inse din imaginatiunea lui Onoriu. Acea unica privire, care fu singur'a impresiune ce primí de la strain'a necunoscuta, fu de ajunsu pentru de a causá in anim'a lui unu ce pentru elu necunoscutu. Elu se simtiá deodata transformatu, i se parea câ si-a uitatu de dorerea animei sale si câ o radia de sperantia i-o intineriá. Pe nesimtíte elu si-recapetá tóta elasticitatea corpului si a spiritului seu, erá curiosu a aflá cine este acea fiintia. Sêrmanulu incepu a sperá. Da, elu cascigase sperantia, acést'a schinteia sublima a spiritului umanu. Elu incepu a sperá câ Ddieu i ascultase rogatiunea sa, si câ i tramise acea fiintia ca unu angeru salvatoriu.

Uimitu sta inca elu la feréstr'a deschisa, candu observá deodata câ feréstr'a corespundiatória in linia drépta cu a sa se luminéza, si câ o umbra se apropia de dins'a. Dara ce este? Acést'a, nu e o umbra, ci unu angeru incarnatu in corpulu unci fecióre, este o fiintia sublima cu nisce ochi negri, ce sub sprincenele ce sunt ca nisce curcubei negri, zacu adanciti in melancolia, cu unu peru de aceea-si colóre, care revarsandu-se inundéza unu gátu elinescu, ce emuléza in albétia cu fin'a panza ce-lu acopere cu castitate.

O gura posiede acea fiintia, ce sémena cu o rosa inca numai de jumetate deschisa si in care inca picatur'a de róua nu este atinsa de nici unu fluture indresnetiu, budiele de o colóre ce se pare a o fi imprumutatu de la norii info-

cati de radiiele sórelui in crepuscul'a diminetii, sunt desemnate cu cea mai mare maiestria, ele esprima curagiu, orgoliu, inocintia si simtiementu.

Cu unu cuventu erá unu idealu de acelea ce esista numai in fantasi'a nóstra, si cari se paru a fi create pentru o alta lumemai buna decâtu acést'a.

Junele Mirabeau ce erá absorbitu cu totul in privirea acestei aparintie nu vediú cum ea deschise ferest'a, elu audí numai câ o vóce de angeru i cantá urmatóarele cuvinte: „Speréza — — — — — preste pucinu vei fi salvatu.“ A dísu si disparú pentru acea séra.

Lasámu pe Onoriu a petrece o nópte fara somnu in care elu perdutu in combinatiuni diferite se incercá a-si da contu de aceea ce vediuse, ce audíse si ce — simtiá.

Cu Onoriu intrebámu si noi cine fu acea aparintia, si de unde vine?

Este sciutu câ fia-care castelu si-are si castelanulu seu. Prisonieriulu de la Joux inca si-avea pe alu seu, care erá cunoscutu sub numele de „tatalu Jacques.“ Acestu „tata Jacques“, fusese unu cavaleru onestu si cu stare.

Mai multe lovituri ale sortii inse i nimicí tóta starea, asié încátu se vediú constrinsu a se lepedá de tóte prerogativele ce le avea din nascere si a se hraní intr'unu modu onorificu cu famili'a sa. Devenindu postulu de castelanu in castelulu de Joux vacantu elu conrurase si-lu primí.

Intrég'a familia „tatalui Jaques“, constá din elu, iubit'a sa consórtu si din o fíca, ce erá abíe de patru ani candu intrase elu in castelulu de Joux pentru a portá aice o viétia retrasa si contemplativa. De atunce inse trecusera aprópe de doi-spre-diece ani, decandu elu devení indirecte si din decisiunea sa voluntaria unu locuitoru stabilu alu castelului Joux, si mic'a loru fíca devenise pe nesimtíte o fecióra inflorínda. Educatiunea ce o primise ea de la parintiile sei erá amesurata fortieloru intelectuale ale parintiloru sei, ea erá crescuta in fric'a lui Ddieu si in pietate. Pe parintiile sei i iubiá mai presusu de tóte, ce aretá diligintia cu care la ori ce ocazione se nisuiá a usiorá greutátile betranci sale mame. Ea nu avuse pana acuma idea câ mai esista inca, afara de amorulu parintiescu inca si unu altu simtiementu ce este mai tare decâtu acest'a.

I. G. Baritiu.

(Va urmá.)

SALONU.

Fetele de cinci-spre-diece ani.

Mir ist, als ob ich die Hände
Auf's Haupt dir legen sollt'
Betend, dass Gott dich erhalte,
So rein und schön und hold!

E. Heine.

Candu incepu să scriu aceste sîre, privirea mea se opresce a supra unui buchetu de flori, ce stă într'un paharelu pe măs'a mea.

Me uitu cu placere la acestu buchetu frumosu, dar ochii mei favoriséza mai multu unui mugurelu; o mica rósa abié imbobocita este obiectulu predilectu alu contemplatiunii mele.

Si uitandu-me la acést'a rosa, numai decátu mi-aducu a minte de sujetulu, ce voiu sê-lu tratezu cu ocasiunea acést'a.

Asemenarea între amendóue e mare.

Ce este o copila de cinci-spre-diece ani?

O rósa abié imbobocita.

Ferice de acel'a ce o pune pe pieptulu seu.

O copila de cinci-spre-diece ani este creatiunea cea mai gingasia a lui Domnedieu; o carte, in care man'a a Totu-potintelui n'a scrisu inca nimica; ea in omenime apare ca primavér'a între cele patru anu-timpuri, vesela, ridiatória, graciósa.

Etatea acést'a e cea mai interesanta in viét'i'a, unei femei. Acést'a e trecerea de la papusie, la — adoratori.

Uitati-ve la o copila de cinci-spre-diece ani! De o bucuria cerésca suride fati'a ei. De ce? Vestmentulu celu nou alu papusiei sale i siede fôrte bine. Priviti ochii ei! Aceia stralucescu de o fericire imbetatória. De ce? Că-ci in momentul trecutü vediü o rindunica pentru prima-óra in anulu acest'a? Nu observati, că fiinti'a ei intréga tremura de o placere estraordinaria? Pentru ce? Pentru că a potutu sê prindia unu puiu de pasera. Aceste incidintie mici si neinsemnate potü sê causeze inca bucuria unei copile de cinci-spre-diece ani.

Cerintiele loru de fericire sunt modeste, pentru aceea se realizéza usioru. Ele cugeta, că nici aspiratiunile altora nu se innaltia mai susu, pentru aceea lumea tóta li pare a fi unu plaiu de fericire, unde toti ómenii sunt indestuliti si nu mai au nici o dorintia.

Fiindu fericite, ele n'au cauza, si nici nu sciü sê supere pe altii; ma vérsa lacrimi ferbinti, vediendu nefericirea altora.

Ele nu cunoscü viét'i'a reala, ci numai cea ideala.

Nu li vorbiti dara despre evenemintele pline de intrige ale dîlei; nu li zugraviti reutatea ómeniloru; nu li spuneti secretele ce descoperu multe lupte cu neajunsuri materiale! Nu! Nu le intretioneti cu conversári de aceste, că-ci ele s'aru urí, si in finetotu nu v'aru intielege. Sujetulu vorbirii vóstre ar trece cerculu cunoscintiei loru.

Vorbiti-li inse despre virtute, fericire séu despre bunetatea ómeniloru, si ele voru aplaudá cu entusiasmu cuvintele vóstre! Vorbite-li despre flori, stele, raiu, — si ele ve voru ascultá cu atentiune, si in sinulu loru veti produce simtieminte divine, nóue si necunoscute loru pan'acuma.

Dar sê nu pronunciatu nici odata cuventulu „amoru!“

Nici odata? Ba!

Déca anim'a vóstra e inundata de acelu simtiementu divinu, ce ne face resoluti, ca pentru o fiintia adorata sê sacrámu tóte, liniscea, fericirea si chiar viét'i'a nóstra; déca simtíti, că amorulu vostru nu este numai o pasiune trecatória, — o ilusiune, ce va sborá la vederea primei fiintie femeiesci, — ci unu simtiementu nobilu, sacru si seriosu, ce are sê dureze in eternu: atunce, inse numai atunce sê spuneti unei copile de cinci-spre-diece ani, că o iubiti!

Únei fete de 18—19 ani poteti sê-i declarati amoru si din — gluma, că-ci acést'a nu crede atátu de usioru, prin urmare dara nici nu se amagesce asié curendu; dar o copila de cinci-spre-diece ani posede inca totu farmeculu inocintiei; ea primesce tóte cuvintele frumóse de bani buni; si in nevinovat'i'a sa nu scie, că cuvintele nu esprima totu-de-una adeverulu, si că in lume sunt si — amagitori.

Si amagirea unei copilitie de cinci-spre-diece ani este teribila, are urmári triste pentru tóta viét'i'a sa. Dupa o amagire in primulu amoru, dins'a póte sê devina ori câtu multiumita in bratiiele unui barbatu iubitoriu, nici odata inse nu va avé deplina fericire. Ceriulu viét'ii sale póte sê fia ori câtu de seninu, totu-si pe acel'a purure i se va presentá unu punctu negru, alu carui aspectu o va face sê tresara cu gróza; acestu punctu negru necontentitu se va uitá la dins'a ca „ochiulu“ in sublim'a legenda a lui Victoru Hugo, intitulata „Consciinti'a.“

Si acestu punctu negru este amagirea in primu-i amoru.

Am cunoscutu o pré onorabila matróna veduva. Intr'o dî mi-a povestitu, că dins'a a avutu unu barbatu fôrte onestu, cu care a traitu o viétia fericita, inse nici odata, nici chiar in adancele betranetie, in etate de siese-dieci de ani n'a potutu sê uite dorerea, ce i-a infiptu amagirea in prim'a persóna a iubirii sale; nici in etatea de siese-dieci de ani n'a potutu sê arunce velulu uitárii a supra amagirii suferite in vrêsta de cinci-spre-diece ani.

O copila tenera, in etate de cinci-spre-diece ani, e intocmai ca si o flóre, care indata ce sosese primavér'a, si sórele stralucitu o saluta cu radiele sale, trebuie sê inflorésca numai decátu.

Anim'a ei este unu clopotielu de argintu, celu-ce lu-atinge pentru prima-óra, are s'audia numai decátu unu respunsu sonorü, — dar clopotielulu e pré delicatu nu-lu scuturati dara tare, că-ci usioru se póte frange; anim'a ei este unu echo, care nu respunde decátu numai la întrebári nobile, — deci sê nu petati audiu-i feciorescu cu vörbe profane; anim'a ei este o céra, se topesce numai decátu la radiele ferbinti ale amorului.

Anim'a unei copile de cinci-spre-diece ani e ca oglind'a ce reflectéza in cadr'a sa numai decátu imaginea aceluia, care din intemplanu celu d'antâiu s'a ivitu inaintea ei. Amorul ei s'aprinde iute, arde pentru acel'a, pe care lu-diari mai antâiu, — si dedica tóta viét'i'a si fericirea sa aceluia, carele pentru prima-óra i descoperi simtiemintele sale de amoru, — pucinu împórta, déca respectivulu e frumosu séu uritu; primulu amoru alu junei copile inocente decoréza cu unu nimbu de gratia fruntea si celui mai diformu personagiu.

Am vedutu in anii trecuti o copila tenera, abié de cinci-spre-diece ani, inzestrata de natura in abundántia cu o comóra de farmece incantatórie, — si cu tóte aceste frumós'a copila iubiá cu entusiasmu pe unu june orbu, cu care si-petrecú primii ani ai copilariei sale. Indesiertu parintii se nisuiu a ciuntá aripele fantasiei sale copilaresci; indesiertu dinsii i spuneau, cá dins'a are sê ascepte cu totu dreptulu o partíia mai corespundíatória; indesiertu ei se opuneau cu tóta iubirea parintésca; nobil'a copila resistá cu constantia, si peste câte-va luni luá de barbatu pe acelu june orbu, dara onestu si cultu.

Si eu am fostu de fatia la acést'a cumnía. Publiculu intregu compatimiá pe biét'a copila, — dar deosebitu parintii erau trísti.

Eu din contra eram pré fericitu, cá-ci fusei martoru la triumfulu celui mai curatu si inocentu amoru. Me uitam cu pietate la jun'a mirésa, si invidiam sórtea celui mai fericitu mire. Nici odata nu voiu uitá acestu momentu sublimu.

Dar asomenea scene numai acolo ni se potu presentá, unde mirés'a a inceputu sê iubésca inca in etate de cinci-spre-diece ani.

Nu este nimicu mai dragalasiu, decátu o copila de etatea ast'a inamorata. Femei'a — díce dóm'n'a Arcollville — candu iubescu pentru prima-óra, e fricósa, necutediatória, abié are curagiulu a-si marturisi amору, si considera dreptu pecatu ori ce favoru, de care impartesiesce pe amantulu ei, si nu-i permite nici o placere, decátu numai dupa multe insistári si rogári, si dupa concesiunea acordata si-face imputári, in internulu ei incepe o lupta teribila, combaterea simtiemintelor sale, vré sê reiésa invingátoria a supra acestora, inse in urma lupt'a interióra se finesce cu triumfulu simtiemintelor sale, si atuncea, recunoscéndu, cá nu se mai póte predomni, incepe sê iubésca cu focu mai multu, dar si atuncea cu óresi-care umbra a retienerei si a denegárii.

Si in aceste fase biét'a copila inamorata trece prin tóte nuantiele fericirii; se pare scósa din fire; are tóte, si totusi díce, cá i lipsescu — tóte; nu scie ce sê face, fuge de societate, se retrage in singuretate, dar nici acolo nu gasesce placere; diu'a doresce sê fia nópte, si nóptea sê fia diua; suspina si díce, cá e nefericita, — si in fine — cum canta celebr'a lira a veteranului nostru poetu Eliade: „S'a palitu copil'a!“

Cá 'ncepe de visédia, si visu 'n lipitura
Incepe-a se preface, si lipitur'a 'n smeu;
Si ce-i mai faci pe urma? cá nici descantatura,
Nici rugi nu te mai scapa. — Ferésca Domnedieu!

Gasifu Vulcanu.

Curieriulu modei.

— Pest'a 1 iuliu. —

Mod'a e consecinta. Abstragandu de la variatiunea in intrebuintiarea decoratiuniloru si de la libertatea in alegerea materieloru, nici unu semnu nu se aréta ce, ar dovedí schimbarea modei.

Cu ocaziunea acést'a voiu descrie câte-va toalete mai nóua.

Am vedutu unu vestmentu pré frumosu, facutu din materia „Chambéry Gaze“ de colóre verde; space-

lulu innaltu si taiatu, erá cuptusítu; sucn'a de a supra, decorata cu buchete pe d'inainte, erá trasa susu, éra d'napoi se intindea pana josu. Sucn'a de desuptu, din „Gaze“ albu, cu varge verdi de atlasu, de desuptu erá inzestrata cu incretítuře si de a supra acestora se vedeau dóue síre de umfleture, intre cari ici colo apareau nesce buchete de atlasu verde.

Unu altu vestmentu asísderea pré frumosu din materia de la Lyon „Taffetas“ de colóre ceriului avea o códa lunga; spacelulu facutu din materi'a numita *Algerienne*, cu varge de atlasu albu, erá decorata cu „ruche“-uri si cu bucheturu asisdere din materia veneta. Tunic'a acestui vestmentu asemenea e facuta din materia *Algerienne* si de d'napoi e trasa in susu pana la midilocu.

Mi-a placutu multu si unu vestmentu pentru dame mai de vresta. Acestu vestmentu, facutu din materia négra *grenadine* erá tiesutu cu varge albe de „gros-grain.“ Vestmentulu acest'a d'inainte fu taiatu si pe de a supra provediutu cu „mignon“, croitu din materia négra *grenadine*, si de nainte forméza unu paletot; de ambele laturu e deschisu, éra pe d'indereptu forméza o tunica; acést'a pre cum si partea inferióra a vestmentulu e decorata cu incretítura angusta din materia vargata; intregulu vestmentu e cuptusítu cu Taffetas negru si usioru.

Unu altu vestmentu negru din *grenadine*, inzestratu cu flori à la Pompadour, e cuptusítu cu Taffetas de colorea flacarei. Acestu vestmentu e fórte scurtu si se decoréza cu Faille de colóre flacarei, care e obdusa cu materia négra numita *guipure*.

Pré frumóse vestminte se facu si din o specia nóua a materiei „Faulard“, (faulard cotellei) care e o materia presata si de un'a colóre, in privinti'a frumsetiei se aproia de cea mai greametasa de *ripsu*.

Aceste vestminte in stilu à la Pompadour sunt decorate fórte splendidu, cu ruche-uri si cu incretítuře de dintele de aceea-si materia.

Am mai vedutu unu vestmentu de materia „Chalry“, facutu pentru o dama bruneta si decoratu fórte pomposu cu incretítuře de aceea-si materia, a supra incretítuřeloru erau nesce umfleture de form'a medailonulu incungiurate de dintele de *guipure* negru.

Pentru economie.

Marasquino-crème in forma de piscota.

Acést'a prasítura, ce intru adeveru e un'a din cele mai gustóse si delicate, se face in modulu urmatoriu: in spuma de optu albusie de ou, preserâmu siեսpre-diece loti de zaharu sdrobitu si cernutu bine, la ast'a adaugemu optu galbanusie de ou si in fine tóte aceste le amestecâmu cu optu lingure de faina de cea fina, precum si cu pucina cóge de lamâia frecata pe o bucata de zaharu.

Acestu aluatu apoi trebuie intinsu pe o lespede, intr'o grosime de unu degetu; inainte de tóte lespedeá trebuie unsa cu untu si preserata cu zaharu, asemenea si aluatulu, de a supra preseratu cu zaharu si apoi coputu frumosu pana la ingalbenire.

Déca aluatulu s'a coptu, luâmu unu vasu in forma rotunda, apoi taindu din prasítura, atâta câtu se ocupe form'a rotunda, o asiediâmu in ea, éra cu particelele remase intregimu form'a rotunda asié, cá le taiâmu lunguretie, si cam de dóue degete de gróse. Acést'a forma apoi cu prasítura a o punemu la recóre.

Acuma luandu două litre de lapte, adaugemu optu galbenusie de ou si doi-spre-diece loti de zaharu, éra acést'a amestecatura o punemu pe focu si cu unu amestecatoriu de spuma atátu o totu amestecámu, pana se ingrósia, éra atunci se ie de pe focu si mai trebuie mes-tecatu pana se recece.

Acum crême-a se strecura printr'o stracuratória désa intr'unu vasu mai mare, la acést'a adaugemu 2—3 pocale de marasquino si doi loti de gelatin fiertu in apa. Compusctiunea acést'a apoi o punemu intre ghiatia si o lasámu acolo sê se interésca.

Formandu-se crême-a, celu pucin de diumetate, luámu două litre de spuma de lapte si cu tóta crême-a o tornámu inform'a amintita mai susu, si éra si punemu la recéla, ast'a data e mai bine sê fia intre ghiatia.

Candu voimu a pune acést'a présítura pe mésa, tóta crême-a o returnamu intr'unu blidu de iaga, si apoi dupa placu o infrumsetiamu séu cu dulcetiuiri séu cu spuma de lapte.

Letiti'a.

CE E NOU ?

*** (*Câtra onorab. publicu.*) Cu numerulu vîtoriu va espirá semestrulu antáiu, deci on. nostri prenume-ranti sunt rogati a-si renoi abonamintele câtu mai cu-rendu, câ-ci tiparirea acestei foi constandu o suma enorma de bani, nu potemu tipari multe exemplarie de prisosu, si astfelu ne tememu, câ mai tardîu nu vomu poté servi cu exemplarie complete. Ne servimu de acés-t'a ocaziune pentru ca sê anunciámu, câ in decursulu acestei septemani s'au espedatu tôte tablourile prenu-merate, chiar si pentru acei abonanti, carii in anulu trecu-tu n'au capetatu tabloulu „Davidu”;“ deci toti aceia, carii in decursu de o septemana nu le-aru primí, bine-voiésca a reclamá. Totu-odata mai observámu, câ unii onorab. prenume-ranti, de si n'au tramisu pretiulu tab-loului „Coriolanu“, totusi l'au reclamatu; noi amu dis-pusu sê se espedeze si acestora, sperandu, câ dinsii voru suplini pretiulu.

*** (*Diet'a Ungariei.*) In septeman'a trecuta s'au continuatu si incheiatu desbaterile generale a supra pro-ieptulu de lege relativu la organisarea judecatorieloru. Pana acuma, candu scriemu aceste síre, dintre deputa-tii romani n'a vorbitu nime, dar sunt inscrisi domnii Cucu, Hodosiu si Borlea.

*** (*Adunarea Asociatiunii transilvane.*) Comite-tulu Asociatiunii transilvane anuncia, câ adunarea ge-nerala in anulu acést'a se va tiené la Siomcut'a-mare, in 10 si 11 aug. c. n. Comitetulu mai observa, câ in nu-mit'a adunare numai acelorlu disertatiuni li se va poté da ordine pentru cetire, cari se voru tramite de tempu-riu: din partea respectiviloru domni diseranti la comite-tulu Asociatiunii. Pe bas'a sciriloru primite din mai multe parti potemu sê intarimu, câ Adunarea de la Siomcuta va fi fórté numerosá; dar adunarea acést'a va fi si importanta din acelu punctu de vedere, câ-ci primindu-se in dieta proieptulu de lege despre judeca-tori, de dupa care judii nu voru poté participá nici la asociatiuni, dlu presiedinte de acuma va fi silitu a-si da dimisiunae, — deci adunarea de la Siomcut'a va avé sê aléga presiedinte nou.

*** (*Asociatiunea din Aradu*) a prelungitu termi-nulu pentru vendiarea sortiuriloru de loteria filantro-pica si a bileteloru de balu — pan la 25 augustu c. n. cu acea rogare, ca pana atunce respectivii domni pro-vediuti cu de acele sortiuri si bileturi, sê binevoiésca a

le vinde tôte, si banii incasati pentru exemplariile ven-dute, sê-i administreze la directiune, precum si cele ne-vedute sê le restitué cu atátu mai siguru, de óre-ce dupa espirarea acestui terminu, exemplariile tramise de la directiune, voru fi privite de vendute respective de tienute prin acei respectivii domni, in a carora posesiune se afla, si asié — dupa sistem'a de procedura la tôte sortiturele — nepotendu-se acele sortiuni mai multu primí indereptu in natura din partea Asociatiunii, res-pectivii domni voru avé a administrá aiori pretiulu ace-lora in bani gata neconditiunatu.

*** (*De la Blasiu*) ni se scriu urmatóriele: „Diu'a de ieri 22 juniu a fostu un'a din acele díle multu pla-cute, ce facú, ca inteliginti'a romana din locu si giuru sê se póta intruni si sê se póta bucurá de progresulu ce-lu face tenerimea in totu ce este bunu si frumosu. Cau-s'a acestei intruniri a fostu concertulu, ce l'a datu tene-rimea studiósá. De la music'a instrumentala si vocala in folosulu societatei de leptura a junimei. Sperendu câ un'a péna mai abila va descrie mai pe largu totu de-cursulu acestui concertu, prin care tinerimea a aretatu si in acestu ramu de sciintia zelulu seu inflacaratu de inaintare si progresare, me marginescu numai a relatá, câ a participatu unu publicu inteleginte numerosu, pre-cum si un'a cununa de floricele mandre chiaru si din departári mai insemnate. Declamatiunile fura esecutate cu multa desteritate. — Aplause inca nu au lipsitu. Im-presiunea placuta ce a facutu tinerimea prin produce-rile sale a supr'a publiculu va fi neuitata din animele tuturoru participatoriloru.

*** (*O serbare in Bucuresci.*) Domineca $\frac{8}{20}$ juniu avú locu serbarea de dare la semnu a societatii romane de arme si gimnastica. Serbarea — precum cetimu in „Adunarea Natiunala“ est' multu mai splendida decétu se asteptá si fu in augurata cu presinti'a dlui ministru M. Cogalniceanu. Dlu ministru trase prim'a lovitura si nimeri in semnu. Aplausele societatii urmara cu o viua esplosiune. Aplausele fura si mai calduróse, candu dlu min. bine voi a cere societatii romane onórea de a fi membrulu ei, si darul o mia de lei noi pentru cass'a so-cietatii. La cinci óre in gradin'a societatii avú locu in-tim'a intrunire la prandiu a mai multoru membri din societate, cu care ocaziune se portara mai multe toaste. Societatea a subscrisu unu procesu verbalu pentru ad-miterea de membri onorari a dloru P. Donici, D. Gusti, I. C. Brateanu. Sér'a gradin'a fu splendidu iluminata si două bande militare esecutau arie frumóse. Tar-diu dupa 12 óre nóptea se termina acést'a interesanta serbare.

*** (*Hymenu.*) Dlu Joanichiu Olariu cancelistu in Ili'a, s'a cununatu cu placut'a domnisióra Ecatarin'a Orbonasiu, fiic'a dlui protopopu din Ili'a. — Dlu Geor-giu Popu oficialu la perceptoratulu reg. din Déés in diu'a Rosaleloru si-a incredintiatu de fiitóri'a socia pre frumósa domnisióra Luis'a Cupsi'a. Ambeloru parechi june li dorimu fericire!

*** (*Dlu M. Coyalniceanu*) decâte-va díle petrece in capital'a Ungariei.

Literatura si arte.

*** (*Dlu Pascali la Iasi.*) O telegrama, primita in momentulu presinte de la Iasi, ni anuncia, câ dlu Pas-cali petrece cu trup'a sa acolo incantandu pe lo-cuitorii acélui orasiu, cu representatiunile sale artistice. Dlu Pascali, ne incunoscintiéza, câ in lun'a lui julie va

fi la Cerneutiu. Inca nu scia déca va poté merge la Siomcut'a pe tempulu adunarii asoci. Transilvane, dar peste o septemana, ni va tramite unu respunsu positivu, ce la timpulu se lu-vomu aduce la cunoscinti'a onorb. nostri cetitori.

* * (Unu artistu romanu.) Cetimu in „Ad. Nat.“ urmatóriele síre interesante; De câte-va septamani se afla re'ntorsu in Bucuresci Dlu Grigorescu, junele pictoru care, dupa ce a debutatu in tíera asié de frumosu cu depingerea Varatecului, preste Milcovu, a mersu in Paris de si-a terminatu studiile. Dlu Grigorescu a avutu insigna onóre sê i se desting'á unu tabelu de câtra insusi M. S. Napoleonu III carele se grabi a lu-cumpe-rá. Diuarele de bele arte francesce au vorbitu cu lauda de dlu Grigorescu. Dorimu din anima, ca plinulu de venitoriu talentu alu dlui Grigorescu sê nu se immormenteze in vr'o cancelaria, póte a Politiei, séu in casulu celu mai bunu in vr'o catedra de caligrafia la órecare gimnasiu. Din nefericire, astadi artistii nostrii in pictura nu au decátu o singura mana sprigimtoría. Adeveratu câ acea mana e ceea mai putinta si mai generósa. — Fia-care a numitu pre iubitóriu de arte Donnóriuulu nostru Carolu I — acest'a inse nu e destulu.

Din strainetate.

△ (*O femeia emancipata.*) Presiedintele stateloru unite, si-tiene de detoria a aplicá pretutindene femeii, unde se póte, pentru esemplu la posta, telegrafu s. a. Inse cunoscut'a dómn'a Dr. Walker, si cu ea part'ia ei, pretindu ca femeile sê póta fi aplicate la tóte posturile in tocma ca barbatii. Pentru acést'a Dr. Walker umbla neobosita dintr'unu birou in altulu, rogandu-se si pre-tindindu ca drepturile femeiloru sê fia respectate séu sê li se ieie totu. In mai multe locuri i s'a spusu cu bun'a, câ dorint'ia ei este imposibila; acuma e in Washington umblandu de la omu oficiantu la celalaltu. In fine a cercetatu pe ministrulu Fish. — Ce voiesci dómn'a mea — o intrebà ministrulu. „M'am voicetatu si m'am convinsu, — díse ea — câ la diplomatia mi voiu aflá loculu doritu, si de órece postulu de secretariu alu deputatului din Ispani'a este vacantu, v'a-si rogá sê me numiti pe mine secretarésa.“ — „Ei bine, inse e intrebare — díse ministrulu — potere-ai corespunde chiamâii. Scii limba Ispanica?“ „Ba, nu-o sciu — respunse ea — inse voiu sê-o invetiú câ este unu lucru usioru.“ „Mi-pare reu — reflectá ministrulu — ordinatiunea suna asié, câ numai de aceia se aplica, cari vorbescu limba Ispanica.“ Dr. Walker privi aspru pre ministru: „Vorbesc Sickles limb'a Ispanica?“ „Da, si inca sórte bine!“ „Aice nu e vorb'a de sciute — díse femeii'a emancipata cu mania — ci despre respectarea drepturiloru nóstre.“ „Dómn'a mea! nu mi-ai aratá dta usi'a, candu m'asiu indesá in culina, cerendu dreptu de a fierbe? . . . Alt-cum, déca veti aduce recomandatiune de la dlu deputatu „Atunci voiu poté ocupá postulu?“ intrebà cu graba femeii'a. — Atunci atunci Sickles nu va fi mai multu omu cu minte inaintea mea!“

△ (*Miscările din Paris*) Incepu a se dumeri. Poporulu se imprastia prin militia, fara nici o versare de sange, éra civii, cari si-temu bunurile, aplauda polit'ia si militi'a. Candu imperatulu Napoleonu a esitu la pre-amblare, se potea audí din tóte partile: „Noi voimu pace si ordine!“ Dupa linistire multi fura prinsu si arestatu. Dintre scriitorii mai insemnati a Franciei inca sunt prinsu mai multi. Intre altii si redactorii a patru

diuare: Paul Meurice, Vacquerie, Arnould si Lafferrière. — Dintre toti acestia redactorulu diuariului Rappel (organulu lui V. Hugo si a mai multoru republicanu) este mai tare maltratatu; cu tóte aceste foi'a apare sub redactiunea unui altu literatu liberalu. — Colaboratorii diuareloru „Reveil“, „Siecle“ s. a. inca sunt prinsu si acusat, câ au jocatulu rola de agitatori la alegerile trecute. — Fiii lui V. Hugo inca numai cu fug'a au potutu scapa. In contr'a redactorului „Reveil“ s'a tientatu procesu de tradare de maiestate.

△ (*Triste date statistice*) amu cetitu intr'o foia din Germani'a. „Numerulu betiviloru — díce acea fóia — pe dí ce merge se maresce. Victimele betiei in Engli-ter'a se urca la cinci dieci de mii dintre cari 12,000 sunt femei; in Germini'a pe aceea urma la patru dieci de mii. In Rusi'a diece mii, in Belgi'a patru mii, éra in Franci'a o mia si cinci sute. Beti'a mai tare e inradacinata in Americ'a, aice e mai latíta. Dupa datele statistice a le Dr.-lui Everest, in decursu de optu ani, cinci sute de mii de ómeni au moritu numai in urmarea diverseloru spirituóse. — Asié e! — americanii in tóte voiescu a intrepe pe European.“

△ (*Victorului Sardou*) voiesce sê fia milionieru — díce unu diuariu din Paris — ba, vré sê fia mai avutu decátu Scribe, câ-ci nici o luna nu pausaza pe laurele sale. De abié a finitu de scrisu „Serafin“ si „Patria“ si éta s'a apucatu de o piesa nóua ce se va represintá pe scen'a teatrului Port St. Martin. Se pare câ Sardou nu lucra atátu pentru renume si gloria, câtu pentru parale cu ce apoi sê-si edificie palatie. — Numai in anulu trecutulu capatá de la teatrele de Paris pe *tóta diu'a o mia de franci*. Asié apoi se póte face milionieru.“

Felurite.

△ (*Biseriá a regelui din Siam.*) Sê privimu pucintelu de dincolo de tiermii iubitei nóstre patrie, departe, departe, acolo peste mările line si afunde, si sê ne oprimu cu privirea la o regiune pe câtu de frumósa si romantica pe atátu de fruptificatória si fericita; sê ni oprimu privirea pe acele locuri, unde dominéza totu frumós'a primavéra — la Siamu. Frumósa-e acést'a tierisidóra nu numai pentru câ tóte frumsetiele naturei se concentréza intrins'a, ci si pentru acea, câ acést'a frumsetia nu este inca sub crudulu sbiciu alu civilizatiunii. Acést'a tierisidóra e provediuta cu mai multe orasiele si sate in cari se póte observá diliginti'a desvoltata a locuitoriloru de acolo. — Cu numerulu presinte aducemu onb. nostri cetitori ilustratiunea unui edificiu a regelui din Siam, din care si-voru poté face ideia despre curiosulu si totu deodata farmecatoriulu gustu a reseriteniloru. Acestu edificiu, ce este lucratu cu multa arta, e unulu din cele mai pompóse din acea tíera. Poporulu de acolo e multu diligentu si la ori ce navalire stá curagiosu, câ-ci si-iubescce peste mesura caminulu si sacrele sale datine. — Intre notițiile unui caletóriu, care a cercetatu acea tíera aflámu urmatóriele síre: „Incantatu am paresitu acelu pamentu si acei locuitori fericiti — díce elu intr'o publicatiune pe calea diurnalistica — si totu ce am potutu pastrá din suverile aduse de acolo, mi-a remasu numai o cununa de frundia verde, câ-ci cele lalte mi-le rapí naufragiulu; inse nici cu acést'a nu fui norocosu, câ-ci facandu unu donu cu ea la unu amicu, antáiu l'a pastratu cu multa grige, dar in fine l'a lapedatu la strada sê aiba preamblatorii ce calcá sub picioére. Nu-mi remase alt'a dara decátu impresiunile mo-

lodiiloru feciére din tiér'a cea mai fericita. Nu voiú uitá regiunile cele frumóse ce semana multu cu a le nóstre.

△ (*Ceva despre diuariulu „Times“*) Ce deosebire este între diuariile nóstre si cele din strainetate! — Onb. cetitori voru fi vedutiú si cetitu diuariulu „Times“ ce adi are unu formatu fórté mare, si latítu in tóte partile lúmei. Acestu diuariu s'a fundatu la anulu 1791 si avea unu formatu micu numai de o fatia. Numai o masína i sta la dispušetiune care intr'o óra tipariá trei sute de esemplare. — In anulu 1814 se tipariá in alta masína, care totu intru atát'a tempu tipariá o mia si optu sute de esemplare; la anulu 1827 s'a tiparitu éra in alta masína, care intr'o óra tipariá patru pana la cinci mii de esemplare, éra in anulu urmatoriu, fiindu éra stramutatu in alta masína, se tipariá in diece mii de esemplare intr'o óra. Inse nici asié nu a fostu de ajunsu pentru prenumeranti, ci s'a tiparitu intr'o masína de totului nóue, care la o apesare tipariá optu, éra intr'o óra dóue-spre-diece mii cinci sute de esemplare; masína de vapore erá facuta pentru patru dieci si cinci de cai care serviau la masína. — Arangiammentulu tipografiei e ceva raritate. — Déca cine-va voiá sê între ca culegatoriu pentru diuariulu „Times“: trebuiá sê faca esamenele recerute si a poté fi in stare, ca intr'o óra sê culéga 2240 de litere. Pentru fia care mia capetá, — dupa banii de aice, — dóue dieci si doui de cruceri, si asié unu culegatoriu istetiu intr'o dí si-potea castigá diece pana in doui-spre-diece florini pe dí. La acést'a fóia lucra o suta dóue dieci si patru de culegatori, dintre cari cinci-dieci sunt ocupati numai cu rubric'a nouetátiloru, diece intr'unu despartimentu nu facu alt'a decâtu impartu literile din numerulu trecutu, éra patru-dieci si siese de insi sunt ocupati numai cu rubric'a casei de josu. — Acesti din urma lucra fórté repede. Anume cinci séu siese stenografi in totu patrariulu de óra mergu in tipografia cu insemnâriile din parlamentu si-si reguléza cele insemnate, apoi culegatorii indata incepu la culesu. Si asié vorbirile ce s'au tienutu in parlamentu pe la dóue óre deminéti'a publiculu cetitoriu a lui „Times“ le poté ceti la siese deminéti'a. — Cancelari'a redactiunii este spatíosa si luminósa, providiuta cu tóte instrumintele de scrisu, si tóte in ordinea cea mai buna. Afara de aceste este sal'a de mancatu a redactoriloru, archivulu in care tóte manuscriptele sunt pastrate. Langa archivu este sal'a corectoriloru. Doui spre-diece corectori lucra diu'a nóptea, éra in alta sala se facu revisiunile. In etagiu este o sala, unde se tiparescu numai cuite, protocóle si alte asemene. — Fiacare colaboratoru si-are colórea despartimentului seu, asié de esemplu déca tramite pentru rubrica teatrului contiertului s. a. indata este cunoscutu de pe coverta, cá de care rubrica se tiene. Asemene si corespondintii din strainetate si-au colórea loru pe coverte. „Times“ apare in dí de dóue ori, deminéti'a si sér'a, éra la unu casu straordinariu si mai de multe ori, pentru cá in dóue óre e gata. Asié candu Albert Smith scrietoriu mare si iubitu de toti, a repausatu pe la 12 óre, „Times“ a si aparutu la dóue portandu trist'a veste. Cu manipulatiunea abonantiloru si cu espedarea fóei se ocupa o directiune separata. Acést'a directiune in tóta diu'a capata 31,000 esemplare, dintre aceste 16,000 pe la siese óre trebuie se fia trecute granitiele Engliterei, in lumea larga, pentru acea directiunea capata 35,000fl. la tóta septeman'a. Nu-

merii care remanu se vendu negutiatoriloru in pretiu de 8 cruceri, cari apoi éra le vendu cu patru-spre-dieci si asié au profitu frumosu. Venitulu proprietariloru acestui diuariu se intielege e mare, cam la dóue milióne fl. pe anu.

△ (*Unu modu de alegere.*) Intra notițiile de calorita ale unui francesu cu numele Hurt sunt câte-va foitite interesante relative la datinile poporului din Svedia. — Sê estragemu din acele notiție o datina, unu modu de alegere de jude. — Déca o comuna voiesce sê si aléga unu jude, nu face asié ca cei din vechime, anume pe acui capu se nimeresce bine caciul'a comunei acel'a e alesu — ci juratii se asiédia cu toti la mésa si si-radiema barbiele pe mésa. Celu mai betranu apoi iá o stelnitia si o asiédia in mediloculu mesei. Stelniti'a apoi se preambila, éra juratii ascépta in linisce, cá intru acui barba se va duce animalulu, — si la care se asiédia — acela e alesu unanimu de jude comunalu. Precum se vede, acestu modu de alegere, pe toti cei fara de barba i eschide de la postulu de jude, pentru cá cei care n'au barba nu potu sperá la favorulu animalului. Quod erat demonstrandum.

Gâcitura de semne

de Susan'a Ciple.

—ó=□ea li—a * * e * * □i—Xe,
=△e * * □e ∪—□e * * i ?a—ia,
i—□△e * * □ele * * □△alu ?i—Xe
□△e?e lu—'á a△, i—□ia.

!a—, a !a?u, △e !u * * iulu ?a—□a,
* * i X i—!a?u e * * u * * io=□e li—e,
?a!e □o△iulu * * e i—?a —□a
Xe * * ua * * e, Xu! ?i * * u * * =i—e.

* * i—, u△i ?a '—!a?u * * e * * ?a!Xa
Xi—i * * ió△'á §ela, ** u—a,
U—e△ii—i * * i ∪—a—'a—i Xa !§a
* * □△alu?e * * ?u †△u—o * * u !a lu—a.

Io * * i †u * u! ?a—u.

Deslegarea gâciturii de siacu din nr. 22.

Lun'a dórme gratiósá,
Preste rose preste crini;
Ér tu dulcea mea frumósá,
Esti destépta si suspini.

Dormi, frumósá copilitia,
Dormi si nu mai suspiná;
Dormi si dá-mi a ta guritia
Dulce a ti-o sarutá.

Deslegare buna primiramu de la dómnele si domnisiórele Luis'a Murgu n. Balcu, Juli'a Ch. N. Chitescu, Elen'a Hosu, Sidoni'a Chitescu, An'a Ivacicovicu, An'a Marincasiu, Eugeni'a Jorgovicu, Julian'a Petri; si de la domnii Traianu Popescu, D. I. Monasterianu, Constantinu Ungureanu, Joanu Boeriu, Gregoriu Stoiacovicu, S. Moldovanu.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsí in Pest'a. Piati'a Pesciloru, Nr. 9.